

DARIUSZ STEPKOWSKI

UKSW

Warszawa (Polska)

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA
ÚLOHA OSOBNOSTÍ A INSTITUCÍ V ROZVOJI
VZDĚLANOSTI V EVROPSKÉM KONTEXTU
(PREZENTACE ŠKOLSTVÍ A VZDĚLANOSTI)
(Praga, 25-26 października 2012 r.)**

W dniach 25-26 października 2012 roku na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Karola (UK) w Pradze – jednym z najstarszych i najszacowniejszych uniwersytetów europejskich – odbyła się międzynarodowa konferencja pt. *Úloha osobností a institucí v rozvoji vzdělanosti v evropském kontextu (Prezentace školství a vzdělanosti)*, co w przekładzie na język polski oznacza: *Funkcja jednostki i instytucji w rozwoju kształcenia w kontekście europejskim (Prezentacja szkolnictwa i kształcenia)*. Okazji do spotkania dostarczyła 120 rocznica założenia w stolicy Czech Narodowego Muzeum Pedagogicznego i Biblioteki Jana Amosa Komeńskiego. Głównym organizatorem konferencji była Katedra Wychowania Obywatelskiego i Filozofii Wydziału Pedagogicznego wspomnianego już uniwersytetu. Do grona współorganizatorów należeli: Narodowe Muzeum Pedagogiczne i Biblioteka J.A. Komeńskiego w Pradze, Katedra Pedagogiki i Psychologii Wydziału Przyrodniczo-Humanistycznego i Pedagogicznego Uniwersytetu Technicznego w Libercu, Central European Philosophy of Education Society (CEUPES) i Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej im. Bronisława Trentowskiego (TPF), które przy tej okazji przeprowadziło swoje walne zgromadzenie.

Pierwszy dzień konferencji szczególnie wypełniały referaty, które do południa przedstawiano na sesji plenarnej, a po przerwie obiadowej w trzech równoległych grupach tematycznych. Uroczystego otwarcia konferencji dokonała dziekan Wydziału Pedagogicznego UK Radka Wildová. Po niej głos zabrał dziekan Wydziału Przyrodniczo-Humanistycznego i Pedagogicznego Uniwersytetu Technicznego w Libercu, Miroslav Brzezina i dyrektorka Narodowego Muzeum Pedagogicznego i Biblioteki J.A. Komeńskiego w Pradze, Markéta Pánková. Podczas sesji plenarnej wysłuchano czterech referatów. Najpierw wystąpiła kierownik Katedry Wychowania Obywatelskiego i Filozofii Wydziału Pedagogicznego UK, Naděžda Pelcová z tematem *Przesłanie Komeńskiego dzisiaj*. Po niej do mównicy zostali zaproszeni Dietrich Benner i Dariusz Stępkowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, którzy w niemiecko-polskim dwugłosie zaprezentowali referat pt. *Teoretyczne i społeczne ukonstytuowanie własnej logiki wychowania nowożytnego. Rozważania w nawiązaniu do Jana Amosa Komeńskiego i Jeana Jacques'a Rousseau*. Kolejnym mówcą był kierownik Katedry Pedagogiki i Psychologii Wydziału Przyrodniczo-Humanistycznego i Pedagogicznego Uniwersytetu Technicznego w Libercu, Tomáš Kasper. Jego temat, w przekładzie na język polski, brzmiał następująco: *Zawodowa i narodowa emancypacja nauczycielstwa czeskiego pod koniec XIX wieku – motywy, cele, doświadczenia i refleksje*. Pierwszą część konferencji zamknął wykład kierownika Katedry Pedagogiki Historycznej i Systematycznej Instytutu Nauk o Wychowaniu i Badań Edukacyjnych austriackiego Uniwersytetu Alpen-Adria w Klagenfurcie, Geralda Grimma, który podjął temat *Aspekty profesjonalizacji zawodu nauczyciela szkoły ludowej w Austrii w drugiej połowie XIX wieku*.

Druga część konferencji toczyła się w tym dniu w sekcjach. Pierwszej – zdominowanej przez gości z Polski, którymi byli członkowie TPF – nadano tytuł *Teoria wychowania i filozofia wychowania w kontekście europejskim* i podzielono na dwie podsekcje. Pierwszą podsekcję opatrzone hasłem *Filozofia, kultura i edukacja*. Jej prowadzenie zostało powierzone Naděždzie Pelcovej. W tej podsekcji zaprezentowano czterna-

ście referatów, których bliższe omówienie z oczywistych względów jest tutaj niemożliwe. Druga podsekcja obradowała pod przewodnictwem kierownika Zakładu Filozofii i Etyki Wydziału Pedagogicznego UK, Anny Hogenovej. Zajęto się w niej tematem *Źródła edukacji i etyki edukacyjnej*. W trakcie obrad wystąpiło trzynastu referentów, którzy z wielu stron starali się naświetlić postawiony problem. Druga sekcja obradowała w siedzibie Muzeum Komeńskiego przy ul. Valdštejnskiej 20. Zgromadzili się na niej przede wszystkim czescy i słowaccy naukowcy zainteresowani spuścizną myślową autora *Wielkiej dydaktyki*. Obradom przewodniczyła kierownik Katedry Pedagogiki Wydziału Pedagogicznego UK, Ružena Vánová. Temat tej sekcji brzmiał: *Rola jednostki i instytucji w tworzeniu struktur kształcenia (analiza historyczno-pedagogiczna)*. W sumie wystąpiło osiemnastu mówców, którzy zaprezentowali szesnaście referatów.

Drugi dzień konferencji miał inny charakter. Uczestnicy udali się najpierw do Muzeum Komeńskiego, gdzie wcale nie zostały zgromadzone pamiątki po wielkim czeskim reformatorze oświaty, lecz świadectwa szkolnej kultury materialnej – od podręczników przez wyposażenie sal lekcyjnych aż po osobiste utensylia preceptorów i ich podopiecznych. Po południu rozpoczęły się walne zebrania dwóch wymienionych powyżej towarzystw – CEUPES i TPF. Pierwsze z nich powstało decyzją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej na początku 2012 roku. Zgodnie ze statutem jego celem jest tworzenie wspólnej platformy organizacyjnej dla przedstawicieli różnych dziedzin nauk humanistycznych z całej Europy Środkowej i reprezentowanie ich interesów na forum publicznym. Pierwszą przewodniczącą CEUPES została wybrana Naděžda Pelcová. Między CEUPES a TPF zachodzi bardzo ścisła więź, gdyż to ostatnie przystąpiło *en bloc* do środkowoeuropejskiego stowarzyszenia jako osoba prawna. Praska konferencja była pierwszym wspólnym przedsięwzięciem obu towarzystw i okazją do bezpośredniego spotkania się ich członków. Miejmy nadzieję, że zaowocuje to dalszymi projektami.